

Bilag 1: Data og analyse vedr. udviklingen på det specialiserede børneområde, januar 2023

I forhold til følgende temaer:

- Underretninger
- Underrettende netværksmøder

Underretninger

Hvad er en underretning

En underretning er en henvendelse om en bekymring, om et barn/ung, fra en fagperson eller en privat borger, til Center for Familie og Rådgivning (CFR). Der er ikke krav til formen på en underretning – der kan både underrettes telefonisk eller skriftligt. Det er også muligt at underrette anonymt.

Alle er underlagt den såkaldte underretningspligt. Det betyder at fagpersoner såvel som privatpersoner skal underrette, hvis denne får kendskab til eller grund til at antage, at et barn eller en ung har brug for særlig støtte.

Hvad er kommunen forpligtiget til

Når Center for Familie og Rådgivning modtager en underretning skal underretningen registreres i fagsystemet og akutgraden af indholdet i underretningen skal vurderes indenfor 24 timer, herunder om der skal handles akut i sagen. Såfremt underretningen omhandler vold eller overgreb skal der altid ageres indenfor 24 timer.

Når Center for Familie og Rådgivning modtager en underretning skal der, som udgangspunkt, altid afholdes en børnesamtale. Ved samtalen deltager barnet eller den unge, en rådgiver og evt. bisidder til barnet/den unge. Denne samtale kan finde sted uden samtykke fra forældremyndighedsindehaver og uden dennes tilstedeværelse, hvis hensynet til barnet/den unge taler for det. Samtalen planlægges i forbindelse med 24-timers vurderingen, men afholdes ikke indenfor de 24 timer. En børnesamtale kan undlades, hvis barnets/den unges modenhed eller sagens karakter taler imod at samtalen gennemføres.

Såfremt Center for Familie og Rådgivning modtager en underretning vedrørende et barn eller en unge for hvem, der allerede er iværksat en foranstaltning, skal Center for Familie og Rådgivning genvurdere sagen i forhold til, om anden støtte end nuværende skal iværksættes.

Center for Familie og Rådgivning indførte i 2020 metoden omkring underrettende netværksmøder i forbindelse med underretninger fra interne samarbejdspartnere. Dette uddybes senere i dette bilag.

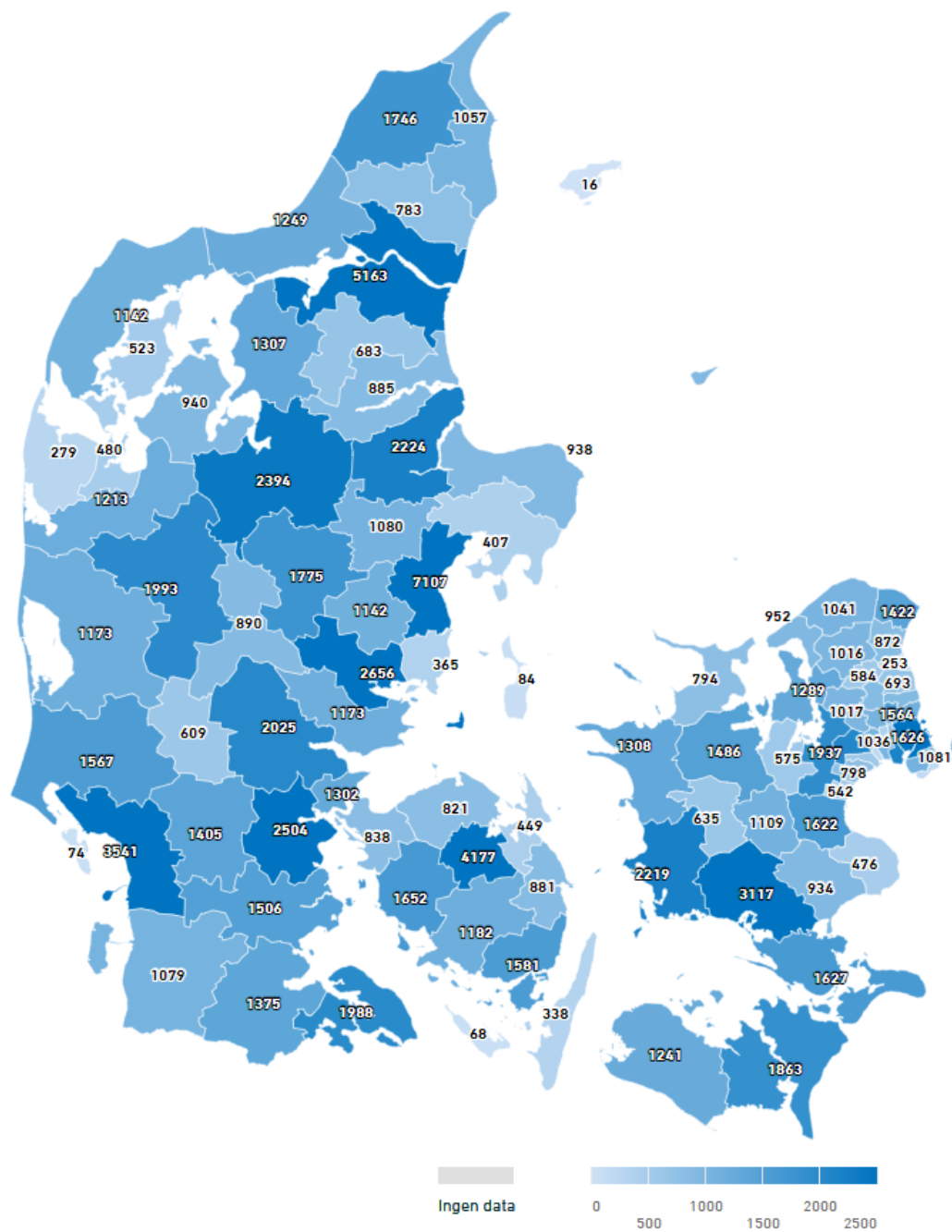
Antal af underretninger nationalt og i Frederikssund

Antallet af underretninger på landsplan har været stabilt de sidste tre år. Dette afviger fra tidligere år, hvor antallet har været støt stigende. Dog kan corona-situationen og særligt nedlukning af skolerne spille ind ift. til tallene. Dette fordi børnene ikke var fysisk i skole, og lærerne dermed ikke mødte eleverne og fik kendskab til eventuelle bekymringer.

På årsbasis bliver der underrettet om ca. 6,2% af alle børn og unge i Danmark. I Frederikssund Kommune underrettes der om ca. 8,6% af alle børn og unge. I 4. kvartal 2021 var der 8858 børn og unge under 18 år i Frederikssund Kommune

Nedenstående tabel viser antallet af underretninger i Frederikssund Kommune i perioden 2019 – 2021, samt antallet af unikke børn/unge underretningerne omhandler. Af tabellen fremgår det, at der har været et marginalt fald i antallet fra 2019 til 2021.

	2019	2020	2021
Underretninger i alt	1490	1347	1290
Underretninger om unikke børn/unge	851	771	764

Af kortet til venstre herfor fremgår antal underretninger pr. kommune i 2021.

Af kortet fremgår det, at Frederikssund kommune antalsmæssigt ligger højere end en del af de omkringliggende kommuner.

Der kan være flere årsager hertil. To hovedårsager kan være:
 At Frederikssund Kommune har en god praksis for at underrette blandt fagpersoner, på tværs af kommunen
 At Frederikssund kommune har en højere procentdel udsatte børn og unge end landsgennemsnittet (4,8% i Frederikssund Kommune 2021 imod 3,9% på landsgennemsnit).

Hvem underrettes der om

Alder:

Der er stor forskel på, hvordan aldersfordelingen er, blandt de børn og unge, der underrettes om. Herunder ses en tabel over den procentvise aldersfordeling for hele landet og for Frederikssund Kommune i år 2021:

	Hele landet	Frederikssund
Ufødt	2,59%	1,09%
0 - 5 år	20,28%	17,00%
6 - 11 år	28,82%	28,71%
12 - 18 år	47,95%	53,22%
Uoplyst alder	0,35%	0%

Generelt ses flest underretninger for de 12- 18årige både på landsplan og i Frederikssund. I Frederikssund er der i 2022 igangsat et projekt på tværs af Center for Familie og Rådgivning og Sundhedsplejen, og med henblik på tidlig at opspore familier, der har behov for hjælp. Fra 2023 bliver jordemødrene også en del af dette projekt. På baggrund af projektet forventes en stigning i antallet af underretninger blandt ufødte og mindre børn.

Køn:

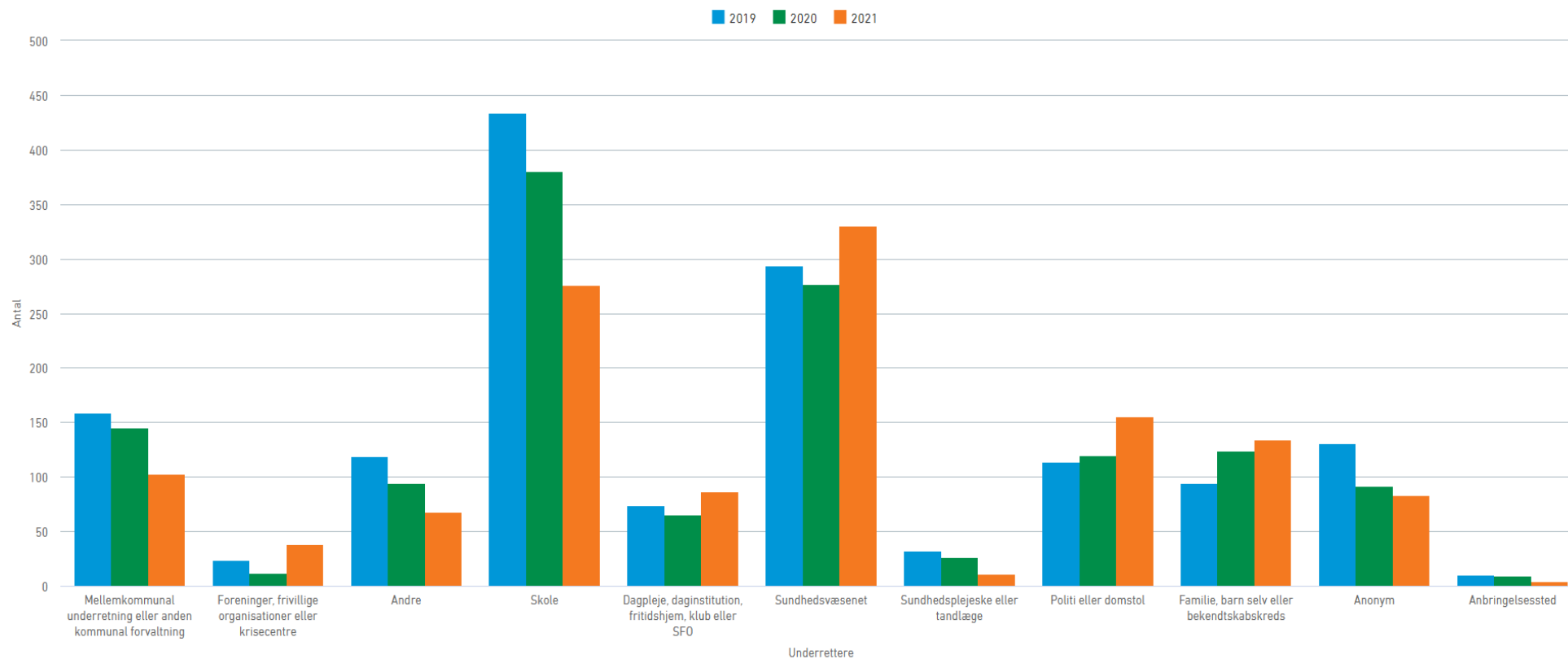
Underretningerne fordeler sig nogenlunde ligeligt, når det kommer til køn. Dog differentierer Frederikssund Kommune sig ved at have lidt flere underretninger vedr. piger end vedr. drenge. Dette forholder sig omvendt på landsplan.

	Hele landet	Frederikssund
Drenge	49,48%	48,64%
Piger	47,92%	50,27%
Uoplyst køn	0,01%	0,00%
Uoplyst køn, ufødt	2,59%	1,09%

Nyeste forskning viser, at den stigende mistrivsel blandt børn og unge mest ses blandt piger. Det kan derfor forventes, at der vil ske en procentvis stigning af underretninger omkring piger i de kommende år.

Hvem underretter

Nedenfor ses et søjlediagram over antal af underretninger fra de forskellige kategorier af underrettere i Frederikssund Kommune, over en treårig periode:

Af diagrammet fremgår det, at der er sket et fald i underretninger fra skolerne og en stigning i underretninger fra Sundhedsvæsenet. Denne tendens ses også på nationalt plan, og formodes at have en sammenhæng med corona-situationen. Endvidere ses en stigning i antallet af underretninger fra dagpleje, daginstitution, fritidshjem, klub eller SFO.

Der er i 2021 og 2022 igangsat et tværfagligt samarbejde mellem Center for Familie og Rådgivning, Sundhedsplejen og dagtilbuddene ift. hurtigere at få kendskab til familier med potentielle udfordringer, hvilket nu er begyndt at bære frugt og afspejle sig i tallene.

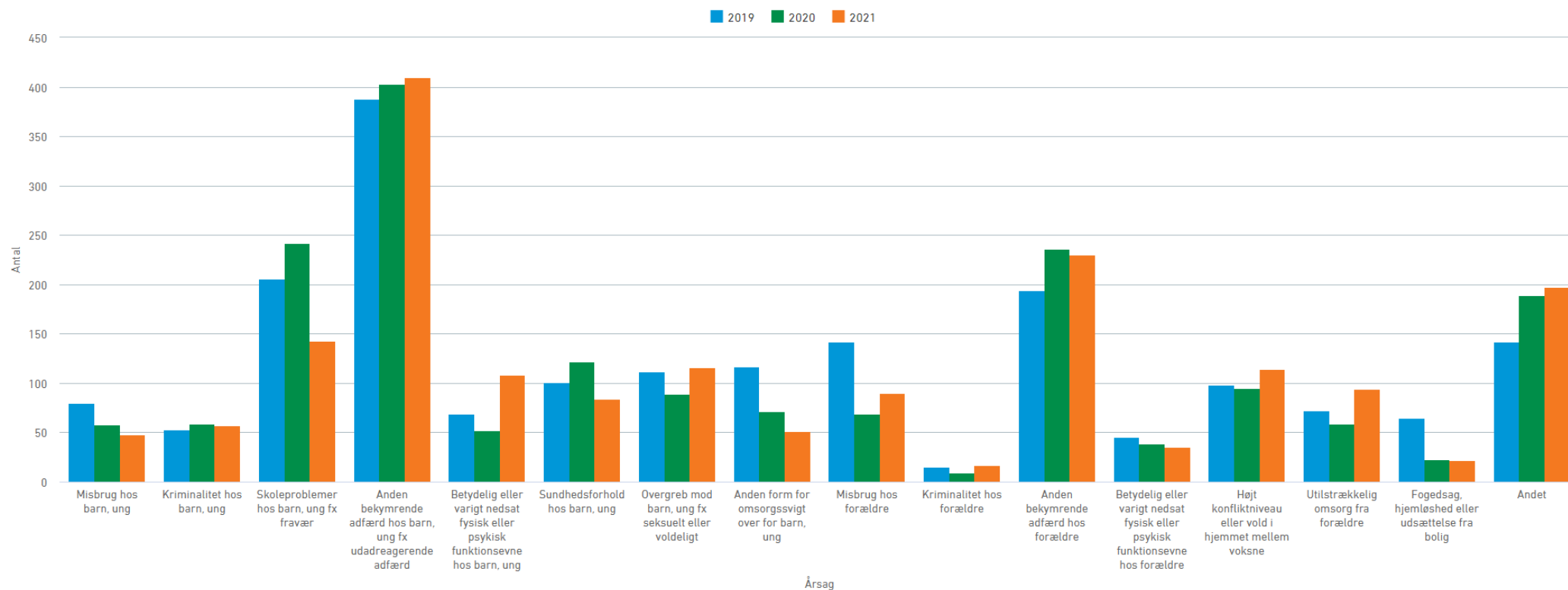
I nedenstående tabel ses en oversigt over, hvordan underretninger procentvis fordeler sig ift. hvor de kommer fra. Fordelingen fremgår både på landsplan og i Frederikssund Kommune og vedrører 2021:

	Hele landet	Frederikssund
Mellemkommunal underretning eller anden kommunal forvaltning	10,96%	7,99%
Foreninger, frivillige organisationer eller krisecentre	2,26%	2,95%
Andre	10,95%	5,28%
Skole	19,57%	21,41%
Dagpleje, daginstitution, fritidshjem, klub eller SFO	4,87%	6,75%
Sundhedsvæsenet	19,3%	25,6%
Sundhedsplejerske eller tandlæge	2,31%	0,85%
Politi eller domstol	13,12%	12,02%
Familie, barn selv eller bekendtskabskreds	7,53%	10,4%
Anonym	8,02%	6,44%
Anbringelsessted	1,1%	0,31%

Frederikssund Kommune ligger, i forhold til de fleste kategorier, tæt på landsgennemsnittet, men relativt højt i forhold til underretninger fra Sundhedsvæsenet. Dette kan skyldes den høje andel af børn og unge med diagnoser og tilknytning til Psykiatrien i Frederikssund Kommune sammenstillet med andre kommuner.

Hvad underrettes der om

Af nedenstående søjlediagram fremgår det, hvad underretningerne over en 3-årig periode har omhandlet:

Generelt ses mindre forskydninger over årene. Af nedslagspunkter kan nævnes faldet i underretninger om 'Skoleproblemer hos barn, ung fx fravær' fra 2020 til 2021 som kan skyldes corona-nedlukning. Derudover ses en procentvis relativ stor stigning omkring 'Betydelig eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne hos barn, ung'. Dette ligger i tråd med den store stigning af børn og unge med vidtrækkende psykiatriske diagnoser.

I nedenstående tabel ses en oversigt over, hvordan årsager til underretninger procentvis fordeler sig på landsplan og i Frederikssund Kommune i 2021:

	Hele landet	Frederikssund
Misbrug hos barn, ung	1,28%	2,64%
Kriminalitet hos barn, ung	3,41%	3,14%
Skoleproblemer hos barn, ung fx fravær	6,39%	7,87%
Anden bekymrende adfærd hos barn, ung fx udadreagerende adfærd	17,71%	22,58%
Betydelig eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne hos barn, ung	3,71%	5,95%
Sundhedsforhold hos barn, ung	6,29%	4,63%
Overgreb mod barn, ung fx seksuelt eller voldeligt	6,14%	6,39%
Anden form for omsorgssvigt over for barn, ung	6,76%	2,81%
Misbrug hos forældre	5,29%	4,96%
Kriminalitet hos forældre	0,98%	0,94%
Anden bekymrende adfærd hos forældre	17,55%	12,67%
Betydelig eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne hos forældre	3,39%	1,93%
Højt konfliktniveau eller vold i hjemmet mellem voksne	7,09%	6,28%
Utilstrækkelig omsorg fra forældre	7,46%	5,18%
Fogedsag, hjemløshed eller udsættelse fra bolig	1,4%	1,21%
Andet	5,13%	10,85%

Frederikssund Kommune ligger på linje med landsgennemsnittet, på langt de fleste kategorier. Dog er der en væsentlig forskydning imellem de to kategorier 'Anden bekymrende adfærd hos barn, ung fx udadreagerende adfærd' og 'Anden bekymrende adfærd hos forældre', hvor Frederikssund ligger væsentligt højere på førstnævnte og væsentlig lavere på sidstnævnte.

Underrettende Netværksmøder

Hvad er underrettende netværksmøder

I efteråret 2020 opstartede Center for Familie og Rådgivning en løbende implementering af 'Underrettende netværksmøder' i Center for Børn og skole, Sundhedsplejen, Ungekontakten, dele af voksenområdet samt misbrugsindsatsen Novavi. Underrettende netværksmøder forventes bredt ud til voksenområdet i løbet af 2023.

Et underrettende netværksmøde er et møde, der afholdes, når interne fagpersoner laver en underretning til Center for Familie og Rådgivning vedr. et barn eller en ung. I mødet deltager barnet/den unge, repræsentanter fra Center for Familie og Rådgivning, skole/dagtilbud/ungekontakt mv, det private netværk og andre relevante parter.

Formålet med det underrettende netværksmøde er:

- At sikre en god koordinering
- At skabe en fælles forståelse med og for de familier samarbejdet omhandler
- At sikre en helhedsorienteret indsats, hvor alle parter ansvarliggøres og byder ind
- At skabe en større inddragelse af familierne og deres private og professionelle netværk i samarbejdet
- At skabe en hurtig afdækning og hurtig opstart i samarbejdet

Et underrettende netværksmøde afholdes med udgangspunkt i den socialfaglige metode Signs of Safety – SOS. En metode hvor fokus er på: Hvad bekymrer? Hvad fungerer? og Hvad vil vi se ske? Referatet af mødet laves på en tavle i løbet af mødet, således at alle mødedeltagere kan følge udviklingen i dialogen på mødet. På mødet er der fokus på, hvordan det enkelte barn/den unge inddrages i mødet, samt på inddragelse af familiens private netværk og andre fagprofessionelle.

Et underrettende netværksmøde erstatter fremsendelsen af en skriftlig underretning¹

Evaluering af underrettende netværksmøder

Der er, i løbet af 2021 og 2022, gennemført en evaluering af tilfredsheden med de underrettende netværksmøder blandt familier og blandt samarbejdspartnerne i Center for Børn og skole, Sundhedsplejen, Ungekontakten, dele af voksenområdet samt Novavi. Samlet viser evalueringen, at både familier og samarbejdspartnere er glade for de underrettende netværksmøder.

Hvad siger familierne i evalueringen

I efteråret 2022 blev der foretaget en evaluering af de underrettende netværksmøder blandt familierne. Evalueringen blev lavet som et spørgeskema, som forældrene fik udleveret i umiddelbar forlængelse af et underrettende netværksmøde. 51 forældre besvarede spørgeskemaet. Derudover blev der efterfølgende lavet et kort telefoninterview med 15 af de 51 forældre.

¹ Undtagelser: De underrettende netværksmøder bruges ikke i forbindelse med underretninger, der vedrører mistanke om vold og/eller overgreb og ulovligt skolefravær. Såfremt forældrene ikke kan motiveres til at deltage i et underrettende netværksmøde, fremsendes der en skriftlig underretning i stedet.

Der ses overordnet en høj borgertilfredshed med de underrettende netværksmøder, hvor forældrene bl.a. er blevet spurgt, om de oplever, at de er blevet hørt på møderne. Her svarer 96% adspurgte forældre ja til, at de har følt sig hørt. 88% svarer, at det er tydeligt for dem, hvilke bekymringer der er for deres barn. 82% svarer, at det er tydeligt for dem, hvad der skal ske efter det underrettende netværksmøde.

Det kan konkluderes, at familierne oplever, at langt de fleste underretninger håndteres godt på de underrettende netværksmøder.

Familierne har også svaret på, hvad de oplever, kunne gøres bedre i forhold til de underrettende netværksmøder. Nogle familier har peget på, at de ikke oplever, at de er blevet spurgt ind til hvem fra deres netværk, de kunne tænke sig at have med til underretningsmødet. Dette hænger godt sammen med udmeldingen fra samarbejdspartner, som oplyser, at de ikke altid får spurgt ind til dette. I fremtiden vil Center for Familie og Rådgivning have fokus på at gøre de underrettende netværksmøder endnu bedre med et øget fokus på inddragelse af borgers netværk. Med baggrund i at 82% oplever, at det er tydeligt for dem, hvad der kommer til at ske efter det underrettende netværksmøde, vil Center for Familie og Rådgivning arbejde med at endnu flere skal være helt indforstået med, hvad næste skridt er efter mødet.

Hvad siger samarbejdspartnerne i evalueringen

I efteråret 2021 blev der foretaget en evaluering med fokus på oplevelsen omkring de underrettende netværksmøder hos samarbejdspartnere internt i Frederikssund Kommune. Evalueringen var udformet som et spørgeskema, som samarbejdspartnere, primært fra skole -og dagtilbudsområdet, fik sendt ud elektronisk. 40 medarbejdere/ledere har helt eller delvist besvaret spørgeskemaet.

Blandt samarbejdspartnerne var der en overvejende oplevelse af, at vi lykkes godt i samarbejdet omkring de underrettende netværksmøder. 79% oplevede, at de underrettende netværksmøder bidrager bl.a. til at sikre en god koordinering i forhold til de familier, som vi samarbejder omkring. 93% var tilfredse med brugen af Signs of safety (SOS), der ses som et fælles kommunikationsredskab ved de underrettende netværksmøder. Derudover nævnte samarbejdspartnerne, at de underrettende netværksmøder bl.a. bidrager med en lettere og hurtigere igangsættelse af en sag, et tættere og mere helhedsorienteret samarbejde omkring familien, at forældrene føler sig taget i hånden - og at det dermed skaber meget mindre knas i samarbejdet mellem forældrene og personalet, i forhold til den traditionelle skriftlige underretning.

I spørgeskemaet blev der også spurgt ind til, hvad vi lykkes mindre godt med i samarbejdet omkring de underrettende netværksmøder. Her blev det bl.a. nævnt, at det kan være for lidt tid med 1 time til mødet. Yderligere kan det i nogle tilfælde være svært at få alle samarbejdspartnere med til mødet på det konkrete tidspunkt og at der indimellem er behov for en opfølgning/plan efter det underrettende netværksmøde.

På baggrund af den samlede evaluering vil et særligt fokusområde fremadrettet være inddragelse af barnet/den unge og familiens private og professionelle netværk. Samarbejdspartnerne nævner, at det indimellem kan være svært at tænke barnet/den unge og familiens netværk ind i hele eller dele af det underrettende netværksmøde. Dette er alle udviklingspunkter, som der arbejdes videre med.